

APPELDAGVAARDING EX ART. 3:305A BW

Heden, tweeduizend
tweeëntwintig, op verzoek van:

1. de stichting Stichting Defence for Children International Nederland - EPCAT Nederland ("**Defence for Children**"), gevestigd te Leiden en kantoorhoudende aan de Hooglandse Kerkgracht 17G, 2312 HS Leiden; en
2. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (het "**NJCM**"), gevestigd te Leiden en kantoorhoudende aan de Sterrenwachtdaan 11, 2311 GW Leiden;

hierna gezamenlijk te noemen "**Appellanten**", die te dezer zake worden bijgestaan door mr. D. Horeman, kantoorhoudende aan de Claude Debussylaan 80, 1082 MD Amsterdam, en mr. J. Klaas, kantoorhoudende aan de Nieuwe Achtergracht 164, 1018 WV Amsterdam, en die te dezer zake mr. D. Horeman voornoemd tot advocaat stellen en bij zijn kantoor woonplaats kiezen,

heb ik,

AAN:

1. de publieke rechtspersoon de Staat der Nederlanden (ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) (de "**Staat**"), gezeteld te 's-Gravenhage, die te dezer zake in de vorige instantie laatstelijk woonplaats gekozen heeft ten kantore van mr. W.I. Wisman, kantoorhoudende aan de Bezuidenhoutseweg 57, 2594 AC 's-Gravenhage, op dat laatstgenoemde adres overeenkomstig het bepaalde in artikel 63 lid 1 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering dit exploit doende en afschrift van dit exploit:

- latende aan:
 - achterlatende in een gesloten envelop waarop de door de wet voorgeschreven gegevens zijn vermeld, omdat ik daar niemand aantrof aan wie ik rechtsgeldig een afschrift kon laten;
2. de naamloze vennootschap Dunea N.V ("**Dunea**"), gevestigd te Zoetermeer, die te dezer zake in de vorige instantie laatstelijk woonplaats gekozen heeft ten kantore van mr. M.W.F. Oosterhuis kantoorhoudende aan de Blaak 31, 3011 GA Rotterdam, en op dat adres overeenkomstig het bepaalde in artikel 63 lid 1 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering dit exploit doende en afschrift van dit exploit:
- latende aan:
 - achterlatende in een gesloten envelop waarop de door de wet voorgeschreven gegevens zijn vermeld, omdat ik daar niemand aantrof aan wie ik rechtsgeldig een afschrift kon laten,
3. de naamloze vennootschap N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland ("**PWN**"), gevestigd te Velsbroek, gemeente Velsen, die te dezer zake in de vorige instantie laatstelijk woonplaats gekozen heeft ten kantore van mr. P.L.G. Haccou kantoorhoudende aan de Velperweg 10, 6824 BH Arnhem, en op dat adres overeenkomstig het bepaalde in artikel 63 lid 1 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering dit exploit doende en afschrift van dit exploit:
- latende aan:
 - achterlatende in een gesloten envelop waarop de door de wet voorgeschreven gegevens zijn vermeld, omdat ik daar niemand aantrof aan wie ik rechtsgeldig een afschrift kon laten,

(hierna gezamenlijk: "**Geïntimeerden**")

AANGEZEGD:

dat Appellanten in hoger beroep komt van het door de rechtbank Den Haag onder zaaknummer/rolnummer C/09/595728 / HA ZA 20-656 gewezen vonnis tussen Appellanten als eisers en Geïntimeerden als gedaagden, dat is uitgesproken op 6 april 2022.

Voorts heb ik, deurwaarder, mijn exploit doende en afschrift latende als voormeld, Geïntimeerden

GEDAGVAARD:

om op dinsdag zeventwintig september tweeduizend tweeëntwintig (27-09-2022) 's ochtends om 10.00 uur (de "**Roldatum**"), niet in persoon maar vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen in het geding ten overstaan van het gerechtshof Den Haag, , te houden in het paleis van justitie aan de Prins Clauslaan 60, 2595 AJ Den Haag.

MET AANZEGGING:

dat van elke geïntimeerde bij verschijning in het geding een griffierecht zal worden geheven en dat de hoogte van dit griffierecht is vermeld in de meest recente bijlage behorende bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken zoals die geldt op het tijdstip waarop die geïntimeerde het griffierecht verschuldigd wordt (te weten: bij verschijning in het geding);

dat die bijlage bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken is te vinden op de website: www.kbvg.nl/griffierechtentabel dan wel op de website: <http://wetten.overheid.nl/>;

dat van geïntimeerden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen of gelijklopend verweer voeren, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven;

dat in het geval een geïntimeerde onvermogen is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenen wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:

1°. een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag als bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2°. een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand als bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens, bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;

dat elke geïntimeerde ervoor moet zorgen dat het door hem verschuldigde griffierecht binnen vier weken na de roldatum waarop die geïntimeerde in het geding verschijnt is bijgeschreven op de rekening van het gerecht waar deze zaak dient dan wel ter griffie is gestort;

dat indien een geïntimeerde op de voorgeschreven wijze (te weten: vertegenwoordigd door een advocaat) in het geding verschijnt maar het door zijn verschijning verschuldigde griffierecht niet tijdig voldoet, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, het gerechtshof tegen die geïntimeerde verstek zal verlenen en hem niet in de gelegenheid zal stellen in hoger beroep verweer te voeren;

dat indien op de Roldatum of een door het gerechtshof nader bepaalde roldatum ten minste één van de geïntimeerden op de voorgeschreven wijze (te weten: vertegenwoordigd door een advocaat) in het geding verschijnt en het door zijn verschijning verschuldigde griffierecht tijdig heeft voldaan, en ten aanzien van de overige geïntimeerde(n) de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, tegen die overige geïntimeerde(n) verstek wordt verleend en tussen Appellanten en de verschenen geïntimeerde(n) wordt voortgeprocedeerd, waarna tussen alle partijen één arrest wordt gewezen, dat als een arrest op tegenspraak wordt beschouwd;

TENEINDE:

op nader aan te voeren gronden te horen eisen en concluderen dat het vonnis waarvan beroep door het gerechtshof zal worden vernietigd en dat het gerechtshof, opnieuw rechtdoende, bij arrest, voor zover rechtens mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, de door Appellanten in eerste instantie ingestelde vorderingen alsnog toe zal wijzen, met veroordeling van Geïntimeerden in de kosten van het geding in beide instanties, alsmede in de gebruikelijke nakosten (zowel zonder als met betekening), te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW vanaf veertien dagen na de datum van de uitspraak.

VERMELDINGEN OP GROND VAN ARTIKEL 1018C LID 1 RV

1. Artikel 1018c Rv bevat een aantal specifieke vereisten waaraan een dagvaarding moet voldoen waarmee een collectieve vordering bedoeld in artikel 3:305a BW wordt ingesteld. Appellanten hebben aan deze vereisten voldaan in de inleidende dagvaarding. Onduidelijk is of artikel 343 Rv met zich brengt dat ook de appeldagvaarding aan deze vereisten moet voldoen. Voor de goede orde hebben Appellanten hieronder de vermeldingen opgenomen zoals genoemd in artikel 1018c lid 1 Rv. Aangezien de inleidende dagvaarding is gepubliceerd in het centraal register voor collectieve acties, zullen Appellanten hieronder volstaan met een samenvatting onder verwijzing naar de inleidende dagvaarding en het vonnis van de rechtbank Den Haag van 26 januari 2022 waarin reeds is geoordeeld dat Appellanten en hun vorderingen de toets van artikel 1018c lid 5 Rv doorstaan.¹
- 1.1 Omschrijving van de collectieve vordering (art. 1018 lid 1 sub a-c Rv)**
2. Deze collectieve vordering gaat over het recht van kinderen op water. Het komt in Nederland nog steeds voor dat kinderen worden afgesloten van het water als hun ouders de rekening niet (kunnen) betalen. Dat heeft enorme gevolgen voor de gezondheid, het

¹ ECLI:NL:RBDHA:2022:535.

gezinsleven en de ontwikkeling van kinderen, en is bovendien in strijd met kinderrechten en mensenrechten. Ondanks het bestaan van reële alternatieven die géén afbreuk doen aan deze rechten, kiest de Staat er bewust voor de belangen van het kind geen eerste overweging te laten vormen bij het vaststellen van wet- en regelgeving, en bij het gedogen van de daadwerkelijke afsluiting van gezinnen met minderjarige kinderen wegens niet-betaling. Daarnaast weigeren publieke drinkwaterbedrijven zoals Dunea en PWN te stoppen met de afsluiting van kinderen.

3. Deze collectieve vordering strekt tot bescherming van alle minderjarige kinderen in Nederland om geen slachtoffer te (kunnen) worden van afsluiting van het water in hun woning. Appellanten willen garanderen dat kinderen in Nederland toegang hebben en houden tot een eerste levensbehoefte die bovendien essentieel is voor het verwezenlijken van andere (mensen)rechten: (drink)water.
4. De feitelijke en rechtsvragen die zich deze collectieve actie voordoen, zijn voor alle kinderen gemeenschappelijk en relevant, namelijk: mogen kinderen, gelet op het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind (het "IVRK"), het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (het "EVRM") en de maatschappelijke zorgvuldigheidsnorm, worden afgesloten van de drinkwatervoorziening wanneer hun ouders de waterrekening niet (kunnen) betalen? Kinderen hebben allen baat bij de vorderingen in deze appeldagvaarding, die zijn gericht op het stoppen en voorkomen van waterafsluitingen in huishoudens met kinderen. Deze vorderingen lenen zich – zoals de Rechtbank Den Haag ook onderkend – dan ook goed voor een collectieve actie.²

1.2 Ontvankelijkheid Defence for Children en het NJCM ex artikel 3:305a BW (artikel 1018c lid 1 sub d Rv)

5. Appellanten zijn ontvankelijk in hun vorderingen op grond van artikel 3:305a BW.³

² Rechtbank Den Haag 26 januari 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:535, r.o. 4.14; Inleidende dagvaarding, Hoofdstuk 10.

³ Zie ook Rechtbank Den Haag 26 januari 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:535.

6. Op grond van artikel 3:305a lid 1 BW kan een stichting of vereniging met volledige rechtsbevoegdheid een eis instellen bij de rechter die strekt tot de bescherming van gelijksoortige belangen van andere personen, voor zover die stichting of vereniging op grond van haar statuten deze belangen behartigt en deze belangen voldoende zijn gewaarborgd. Onder artikel 3:305a BW kunnen zowel groepsacties als algemeen-belangacties worden ingesteld.
7. Defence for Children en het NJCM behartigen blijkens hun statuten het belang dat in Nederland de fundamentele rechten en vrijheden van kinderen respectievelijk mensen worden gerespecteerd. Hieronder moet onder meer worden begrepen het algemeen belang dat het recht van kinderen op toegang tot water wordt gerespecteerd, alsook het collectief belang van alle kinderen bij het behoud van toegang tot water in huis.⁴
8. Bovengenoemde belangen lenen zich voor bundeling. Bij gebreke van deze bundeling zou een efficiënte rechtsbescherming tegen de aantasting van deze belangen – die vele kwetsbare en van hun ouders afhankelijke kinderen tezamen raakt – ernstig worden bemoeilijkt. Daarbij komt dat van (gezinnen met) kinderen niet kan worden gevergd om, individueel, tegen de overheid en waterbedrijven te procederen tegen waterafsluiting met alle kosten en risico's van dien, mede omdat gezinnen die van het water worden afgesloten vaak al in een penibele economische en sociale situatie verkeren.⁵

1.2.1 Geen winstoogmerk, nauwe band en overleg (artikel 3:305a lid 3 BW)

9. Ook aan de ontvankelijkheidsvereisten zoals omschreven in 3:305a lid 3 BW is voldaan.⁶ De bestuurders betrokken bij de oprichting van Appellanten, en hun opvolgers, hebben geen winstoogmerk dat via Appellanten wordt gerealiseerd (sub a). Daarnaast is er sprake van

⁴ Rechtbank Den Haag 26 januari 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:535, r.o. 4.11; Inleidende dagvaarding nrs. 8-10.

⁵ Rechtbank Den Haag 26 januari 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:535, r.o. 4.14; Akte uitlating ontvankelijkheid, nrs. 18-19.

⁶ Rechtbank Den Haag 26 januari 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:535, r.o. 4.13; Inleidende dagvaarding, nrs. 30-38; Akte uitlating ontvankelijkheid, nrs. 15-19.

een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer (sub b). De waterafsluitingen vinden immers plaats op Nederlands grondgebied, waaronder in de regio's die worden bediend door Dunea en PWN, de afsluitingen worden mogelijk gemaakt door Nederlandse wet- en regelgeving en de vorderingen van Appellanten zijn gericht tegen de Staat, PWN en Dunea, die allen in Nederland zijn gevestigd. Daarbij komt nog dat de door Appellanten vertegenwoordigde achterban alle in Nederland woonachtige kinderen zijn.

10. Tot slot is voldaan aan artikel 3:305a lid 3 sub c BW. Het NJCM en Defence for Children hebben immers, alvorens de procedure in eerste aanleg te initiëren, middels brieven aan de Staat, Dunea en PWN d.d. 22 mei 2020 getracht in onderling overleg te bereiken dat er een einde komt aan de praktijk waarbij drinkwaterbedrijven kinderen van het waternet afsluiten. Dunea en PWN hebben het verzoek om overleg afgewezen. Van de Staat hebben Appellanten in het geheel niet vernomen voor het uitbrengen van de dagvaarding in eerste aanleg.⁷

1.2.2 Lichter ontvankelijkheidsregime van toepassing (artikel 3:305a lid 6 BW)

11. De onderhavige procedure is ingesteld met een ideëel doel, zonder financieel belang en strekt niet tot schadevergoeding in geld. Dit maakt – zoals ook bevestigd door rechtbank Den Haag op 26 januari 2022 –⁸ dat het zogenaamde 'lichtere regime' zoals opgenomen in artikel 3:305a lid 6 BW van toepassing is.⁹ Er behoeft dus niet te worden getoetst aan de ontvankelijkheidsvereisten van de leden 2, subonderdelen a tot en met e, en 5 van art. 3:305a BW, hoewel Defence for Children en het NJCM ook hieraan materieel voldoen.¹⁰ Kortom, Appellanten zijn ontvankelijk in onderhavige procedure.

⁷ Inleidende dagvaarding, nrs. 15-28.

⁸ ECLI:NL:RBDHA:2022:535, r.o. 4.5-4.9.

⁹ Akte uitlating ontvankelijkheid, Hoofdstuk 2.1.

¹⁰ Inleidende dagvaarding, Hoofdstuk 3.1.1 en 3.1.3.

1.3 Het NJCM treedt op als exclusieve belangenbehartiger (art. 1018c lid 1 sub e Rv)

12. Bij vonnis van 26 januari 2022 heeft de rechtbank Den Haag het NJCM aangewezen als exclusieve belangenbehartiger.¹¹ NJCM treedt ook in hoger beroep op als exclusieve belangenbehartiger, nu het NJCM de benodigde juridische en feitelijke kennis en ervaring heeft om in deze procedure als exclusieve belangenbehartiger op te treden. Zoals uiteengezet in de inleidende dagvaarding in eerste aanleg, komt het NJCM immers op voor het recht op toegang tot water van alle kinderen woonachtig in Nederland, heeft zij middelen geïnvesteerd in de voorbereiding van de zaak, trad zij in eerste aanleg op als exclusieve belangenbehartiger, en heeft zij met het Public Interest Litigation Project ("**PILP**") advocaten in dienst die zich specialiseren in strategisch procederen en het voeren van collectieve acties.¹²

1.4 De verplichting van Appellanten om van de zaak aantekening te maken in het register (art. 1018 lid 1 sub f Rv)

13. NJCM heeft in eerste aanleg aantekening van de zaak in het centraal register voor collectieve acties gedaan en aan alle eisen voldaan. Appellanten zullen ook de appeldagvaarding tijdig laten registreren.

Deurwaarder

De kosten van dit exploit zijn:

¹¹ ECLI:NL:RBDHA:2022:535, r.o. 4.18-4.19.

¹² Inleidende dagvaarding, Hoofdstuk 3.2.

Deze zaak wordt behandeld door mrs. D. Horeman, J.J. Valk en A.J. van Schaik (De Brauw Blackstone Westbroek N.V.) en mrs. J. Klaas en M.B. Hendrickx (PILP-NJCM), Postbus 75084, 1070 AB Amsterdam, T +31 20 577 1747, F +31 20 577 1775, E dennis.horeman@debrauw.com.